2019. S.41T 2019JO46A1IL

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2019

❒ **Scríobh do SCRÚDUIMHIR anseo** ☞

CEOL – ARDLEIBHÉAL

ÉISTEACHT, CUMADÓIREACHT AGUS STAIDÉAR GINEARÁLTA (300 marc)

Dé Céadaoin, 19 Meitheamh, maidin, 9:30–11:30

Stampa an Ionaid

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

Ceist	Marc	
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
Iomlán		
Bónas don Ghaeilge		
Móriomlán		
Grád		

1. **Suim na n-iomlán bun leathanaigh**	
2. **Móriomlán na gceisteanna a dícheadaíodh**	
3. **An marc a bronnadh (1 lúide 2)**	
4. **Bónas as freagairt i nGaeilge**	
5. **An marc iomlán**	

TREORACHA GINEARÁLTA

- ❒ Sula dtosaíonn an scrúdú, éist go cúramach leis an triailsliocht. Mura féidir leat an taifeadadh a chloisteáil go soiléir, cuir in iúl don fheitheoir láithreach bonn é.
- ❒ Scríobh do chuid freagraí go léir sna spásanna atá ann dóibh sa fhreagarleabhar seo.
- ❒ Tá leathanaigh don tsracobair san áireamh sa fhreagarleabhar.

TREORACHA AR LEITH

❒ Freagair mar seo a leanas:

	I—Éisteacht:	Gach ceist ó 1 go dtí 5
	II—Cumadóireacht:	(a) Ceist 6, 7 **agus** 8 **nó** (b) Ceist 9 amháin
	III—Staidéar Ginearálta:	Ceist 10

- ❒ I ráitis a bhfuil rogha iontu, cuir ciorcal thart ar an gceann atá ceart dar leat, nó tarraing líne faoi.
- ❒ Beidh cúig nóiméad agat i dtús báire chun na ceisteanna 1-6 a léamh.

I—ÉISTEACHT

Ceist 1 **AMHRÁIN DUALGAIS** **30 marc**

❒ Trí shliocht. Seinnfear gach sliocht díobh dhá uair.

❒ Freagair A, B, C agus D.

Sliocht 1

A (i) Is é atá san amhrán seo ná

■ amhrán ealaíne ■ bailéad ■ carúl ■ suantraí

(ii) Is é líon na míreanna atá san amhrán ná

■ 2 mhír ■ 4 mhír ■ 5 mhír ■ 6 mhír (8)

Sliocht 2

B (i) Is í foirm an amhráin seo ná

■ AABB ■ AABA ■ ABCC ■ ABBC

(ii) Sainaithin gné amháin den tséis.

_ (8)

Sliocht 3

C (i) Is é cumadóir an amhráin seo ná _

(ii) Ag an tús, tá an tonúlacht

■ mór ■ mion ■ modúil (8)

D Seo sliocht as ceann amháin de na hamhráin atá díreach cloiste agat.

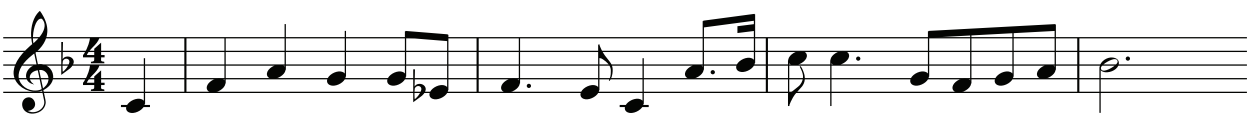

Is í oscailt an amhráin seo í ■ amhrán 1 ■ amhrán 2 ■ amhrán 3 (6)

❒ Beidh sos gairid ann anois chun do fhreagra a chríochnú.

Ceist 2	SAOTHAIR DHUALGAIS	30 marc

❒ Trí shliocht as ceann amháin de do shaothair dhualgais.

Sliocht 1 den chéad uair. Freagair A.

A (i) Ainmnigh an saothar as ar baineadh an sliocht seo.

_ _

(ii) Ainmnigh an ghluaiseacht. _

(iii) Is é an cumadóir ná _

(iv) Seo sampla de cheol teagmhasach. Mínigh cad is ceol teagmhasach ann.

_ _

_ (8)

Sliocht 1 den 2ú, den 3ú agus den 4ú huair. Freagair B agus C.

B (i) Is orthu seo a sheinntear an chéad nóta

■ basúin ■ cláirnéid ■ coirn Fhrancacha ■ tiúbaí

(ii) Ansin, cloistear mír ceithre bharra á seinm orthu seo:

- ■ veidhlíní agus viólaí, boghtha
- ■ veidhlíní agus viólaí, stoite
- ■ dordveidhlí agus olldoird, boghtha
- ■ dordveidhlí agus olldoird, stoite (4)

C Úsáidtear an mhír seo mar *ostinato*. Mínigh.

_ _

_ _

(4)

roimhe	lch.	iom. reatha

Sliocht 2 a sheinnfear trí huaire. Freagair D.

D (i) Ainmnigh **dhá** uirlis ar a seinntear an tséis sa sliocht seo.

1 _

2 _

(ii) Gné den tionlacan ná

■ rithimí poncaithe ■ léimeanna ochtacha ■ scálaí suas

(8)

Sliocht 3 a sheinnfear trí huaire. Freagair E.

E Tá an ceol sa sliocht seo níos gasta agus níos scleondraí.

Tabhair **trí** ghné cheoil a chuireann le mothú an scleondair, seachas an luas.

1 _

2 _

3 _

(6)

❒ Beidh sos ann anois chun do fhreagra a chríochnú.

roimhe	lch.	iom. reatha

Ceist 3 | **CEOL GAELACH** | **40 marc**

❒ Trí shliocht. Seinnfear gach sliocht díobh dhá uair.
❒ Freagair A, B agus C.

Sliocht 1

A (i) Ainmnigh an cineál seo damhsa. _

(ii) Ainmnigh an t-amchomhartha. _

(iii) Barra tipiciúil rithime den damhsa seo ná

■

■

■ (9)

Sliocht 2

B (i) Sainaithin gné thraidisiúnta **amháin** de cheolchasadh an amhránaí aonréadach.

_ _

(ii) Sainaithin **dhá** ghné de cheol an chóir sa chúlra.

1 _

2 _ (9)

Sliocht 3

C (i) Is é atá sa cheol seo ná cumasc de cheol Gaelach agus de:

■ ceol hip-hop ■ ceol jazz ■ ceol clasaiceach

(ii) Is í an uirlis ar a seinntear an tséis ag an tús ná:

■ an fhidil ■ an bosca ceoil ■ an phíb uilleann ■ an fheadóg stáin

(iii) An uirlis ar a seinntear an tséis ar feadh tamaillín ina dhiaidh sin ná:

■ an fhliúit ■ an trumpa ■ an sacsafón ■ an trombón

(12)

roimhe	lch.	iom. reatha

❒ Freagair D agus E anois. (Níl aon cheol ar an taifeadadh don chuid seo den cheist.)

D Sainaithin **ceithre** uirlis a chloistear i gceolchasadh banna ceilí, mar seo a leanas:

1. Uirlis ar a seinntear an tséis:

_ _

2. Uirlis eile ar a seinntear an tséis:

_ _

3. Uirlis ar a seinntear réthionlacan:

_ _

4. Uirlis ar a seinntear an rithim:

_ (4)

E (i) Ainmnigh grúpa cáiliúil a sheineann ceol traidisiúnta Gaelach.

_ _

(ii) Scríobh nóta gairid faoin ngrúpa seo.

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ (6)

❒ Beidh sos ann anois chun do fhreagra a chríochnú.

roimhe	lch.	iom. reatha

Sracobair

roimhe	lch.	iom. reatha

Ceist 4	**DEACHTÚ**	**40 marc**

❐ Mír ceithre bharra a sheinnfear cúig huaire ar an bpianó.

❐ Beidh sos ann tar éis gach seanma.

❐ Seinnfear an gléasnóta dó agus an corda tonach roimh gach seinm.

❐ Cloisfidh tú an chuisle ar an méadranóm roimh an gcéad dá sheinm, agus lena linn amháin.

❐ Chun cabhrú leat, tugtar na chéad chúig nóta duit.

❐ Freagair A, B agus C.

A Cuir isteach na 10 nóta séise atá ar iarraidh. (20)

B Scríobh patrún na rithime. (16)

C Cuir isteach na barralínte. (4)

DON SCRÚDAITHEOIR

Séis		
Imlíne		
Rithim		
Bónas		
Barralínte		
Fo-iomlán		
Barra/nótaí breise		
Iomlán		

❐ Bain úsáid as **ceann amháin** de na trí rogha seo thíos:

I – Cliathnodaireacht

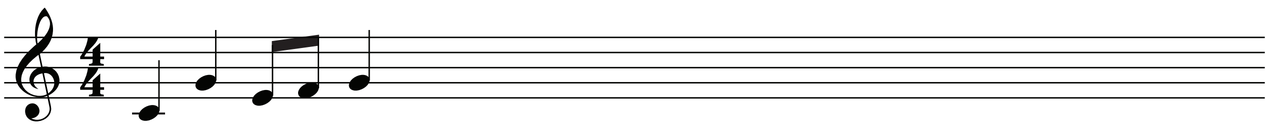

nó

II – Sólfá tonach [dó=C]

d : s | m. f : s

nó

III – Comhcheangal de shlatnodaireacht (nó de nodaireacht eile) agus sólfá tonach.

4/4 d s m f s

❐ Beidh sos fada ann anois chun do fhreagra a chríochnú.

Ceol Léiritheach nó Ceol Scannáin

❐ Freagair A agus B anois. (Níl aon cheol ar an taifeadadh do na codanna seo.)

A Ainmnigh **do shaothar roghnaithe** sa chatagóir seo agus an **cumadóir**.
(Ná hainmnigh *Coinséartó Bhrandenburg uimh. 5, Sraith Peer Gynt* ná *Rodeo* anseo.)

(i) Saothar roghnaithe: _

(ii) Cumadóir: _ (4)

B Déan cur síos ar **dhá** ghné cheoil de chuid an tsaothair seo.

Gné 1: _

_ _

Gné 2: _

_ (6)

❐ Cloisfidh tú anois ceithre shliocht a sheinnfear trí huaire.

❐ Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1

C (i) Seinntear an ceol sa sliocht seo ar:

- ■ lán-cheolfhoireann
- ■ téaduirlisí agus na práis
- ■ téaduirlisí agus gaothuirlisí adhmaid
- ■ téaduirlisí, na práis agus gaothuirlisí adhmaid

(ii) Cloistear

■ scálaí meara ■ tríligh ■ tríphléadaigh

(iii) Gné den cheol is ea an móitíf seo a leanas:

■ 3ach síos

■ 5each síos

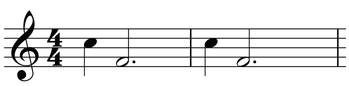

■ 8ach síos

(6)

roimhe	lch.	iom. reatha

Sliocht 2

D (i) Ag an tús, cloistear séis á seinm

■ ar an fhliúit ■ ar an óbó ■ ar an sacsafón ■ ar an mbasún

(ii) Sa chéad chuid eile, éiríonn an ceol níos gasta agus níos glóraí.
Sainaithin **dhá** ghné eile den cheol sa chuid sin.

Gné 1: _

Gné 2: _

(8)

Sliocht 3

E Léiríonn an sliocht seo duine a bhfuiltear á leanúint i ngan fhios dó féin.
Tabhair **trí** ghné de chuid an cheoil a chabhraíonn chun an mothú seo a chruthú.

1 _

2 _

3 _

(8)

Sliocht 4

F (i) Stíl an cheoil seo ná

■ stíl chornpíopa ■ stíl máirseála ■ stíl válsa

(ii) Ainmnigh uirlis **amháin** ar a seinntear an phríomhshéis.

_ _

(iii) Tabhair gné rithime **amháin** den tséis seo.

_ _

(8)

❐ Beidh sos fada ann anois chun do fhreagra a chríochnú.

roimhe	lch.	iom. reatha

Sracobair

roimhe	lch.	iom. reatha

II—CUMADÓIREACHT

Ceist 6 | **TRÍCHORDAÍ** | **20 marc**

- ❒ An véarsa thíos a sheinnfear uair amháin.
- ❒ Is é seo an dréacht deireanach a chloisfidh tú ar an taifeadadh.
- ❒ Freagair A, B, C agus D.

Happier

Ed Sheeran

A Cad iad litir-ainmneacha na d**trí** nóta ag X? _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ (6)

B Déanann na nótaí sin tríchorda

■ D mór ■ E mion ■ G mór ■ B mion (4)

C Is é an tríchorda seo, agus é scríofa ar an dordchliath, ná

■ 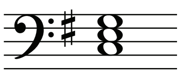 ■ 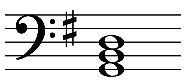 ■ 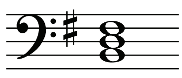 ■ 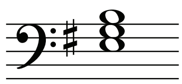 (5)

D Roghnaigh barra **amháin** arb í an tríchorda seo is fearr a oireann don tséis ann.

■ barra 3 ■ barra 5 ■ barra 8 (5)

roimhe	lch.	iom. reatha

❒ Freagair ceann amháin díobh seo a leanas - A **nó** B **nó** C.

A MÍR A CHUR LE TÉACS A THUGTAR

An Fiach Dubh

Maidin sa bhfómhar
Le lónra an lae,
Dhearcas ó fhuinneoig
Mo sheomra féin.
Piaras Béaslaí

❒ Tá ceol curtha le tús an véarsa thíos.

❒ Cum mír **ceithre bharra** de do chuid féin chun an tséis a chríochnú.
Bíodh do mhír fhreagrach **éagsúil** leis an mír oscailte.

❒ Bain úsáid as na treoirlínte seo a leanas:

1 Scríobh patrún rithime a d'oirfeadh do na focail eile sa véarsa.
2 Cuir isteach nótaí séise i ngléas B maol a bheadh oiriúnach don rithim sin. (27)
3 Críochnaigh ar an ngléasnóta, is é sin dó. (4)
4 Cuir isteach na focail nó na siollaí faoi na nótaí cearta. (4)

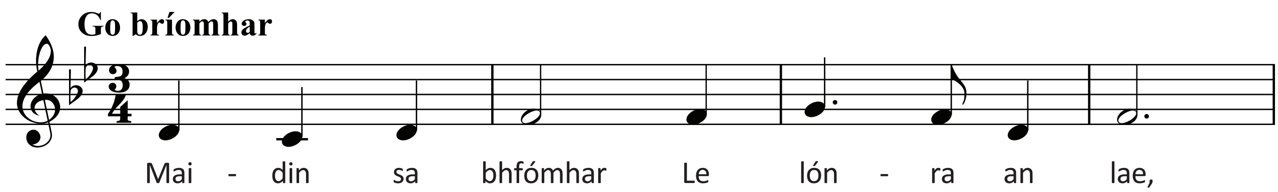

Rithim

Séis

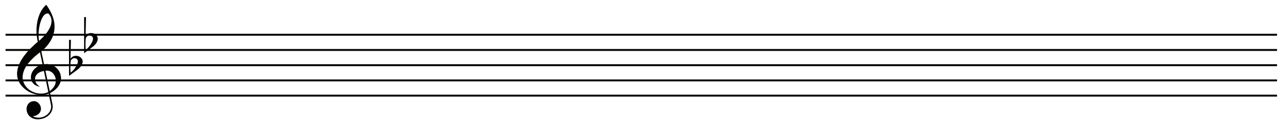

nó

B MÍR A CHUR LE hOSCAILT A THUGTAR

❒ Déan staidéar ar an oscailt seo.

Rithim

Séis

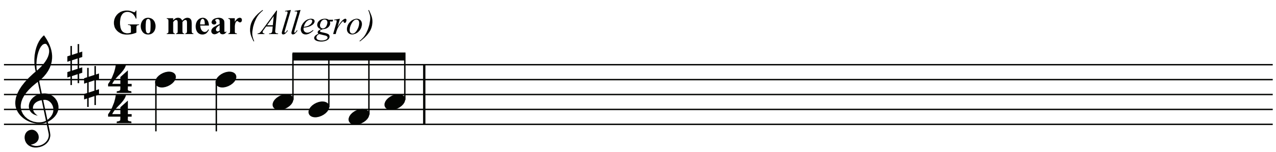

❒ Anois críochnaigh an tséis.

❒ Bain úsáid as na treoirlínte seo a leanas:

1 Cuir isteach trí bharra eile de phatrún na rithime a thugtar.
2 Cum séis i ngléas D don rithim seo. (27)
3 Críochnaigh ar an ngléasnóta, is é sin, dó. (4)
4 Cuir isteach míriú oiriúnach. (4)

nó

C MÍR FHREAGRACH

❒ Déan staidéar ar an mír oscailte seo.

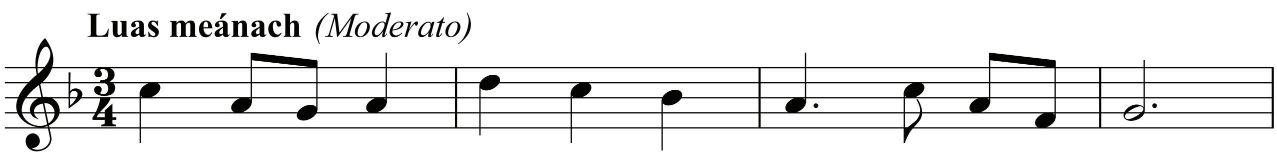

Rithim

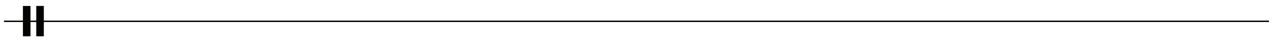

Séis

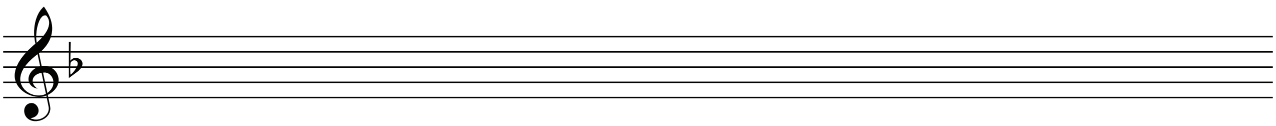

❒ Anois, cum mír fhreagrach thuas chun an tséis sin a chríochnú.
Bíodh do mhír fhreagrach **éagsúil** leis an mír oscailte.

❒ Bain úsáid as na treoirlínte seo a leanas:

1 Scríobh ceithre bharra de phatrún na rithime.
2 Cum séis i ngléas F don rithim seo. (27)
3 Críochnaigh ar an ngléasnóta, is é sin, dó. (4)
4 Cuir isteach míriú oiriúnach. (4)

Ceist 8 — RÉIMNIÚ CORDAÍ — 45 marc

❒ Freagair ceann **amháin** díobh seo a leanas - A **nó** B **nó** C.

A SÉISNÓTAÍ AGUS DORDNÓTAÍ AG DÚNTAÍ DO MHÉARCHLÁR

❒ Críochnaigh an dréacht seo a leanas de réir na dtreoracha thíos. Tá sé i mórghléas B maol.

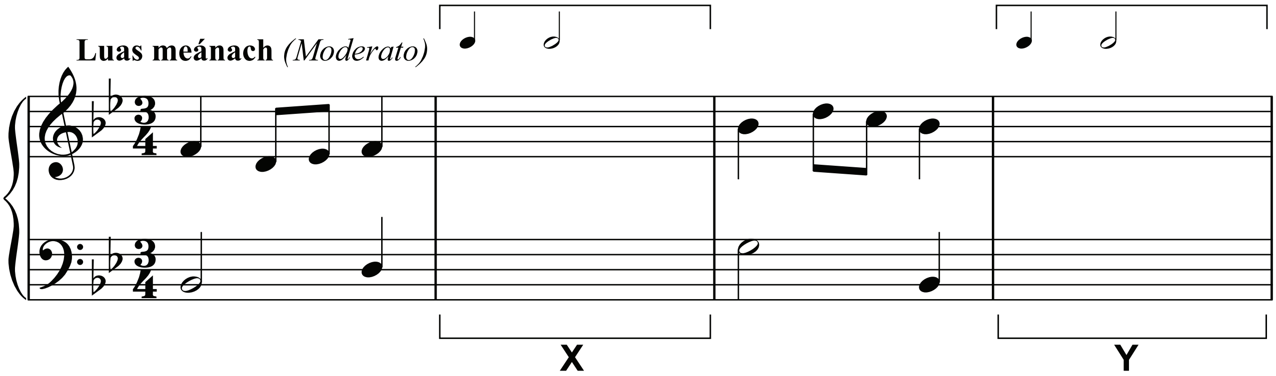

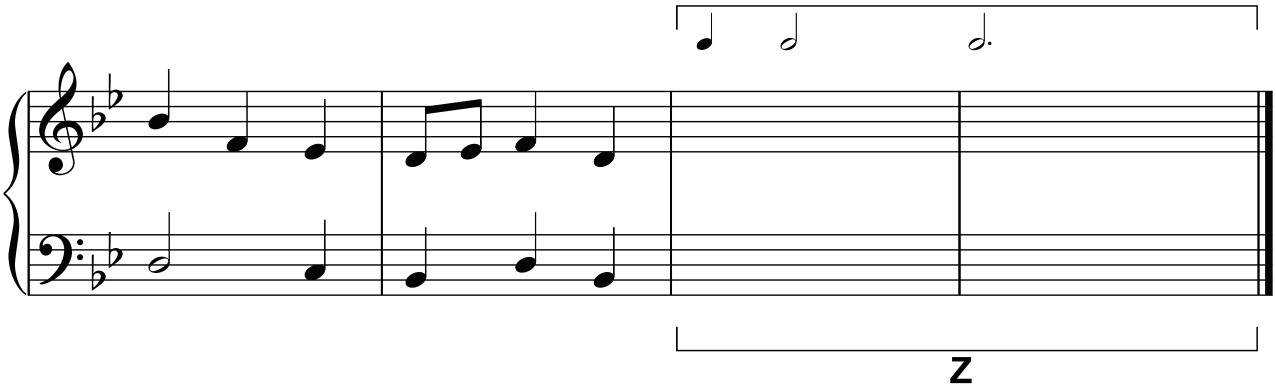

❒ Cuir isteach séisnótaí agus dordnótaí chun iad seo a dhéanamh:

1	Ag X, dúnadh neamhfhoirfe (leathdhúnadh) (ii–V)	(12)
2	At Y, dúnadh briste (V–vi)	(12)
3	Ag Z, dúnadh foirfe (lándúnadh) agus a réamhchorda (IV–V–I)	(21)

nó

B CORDAÍ AG DÚNTAÍ DO CHÓR SATD

❒ Críochnaigh an dréacht seo a leanas de réir na dtreoracha thíos. Tá sé i mórghléas D.

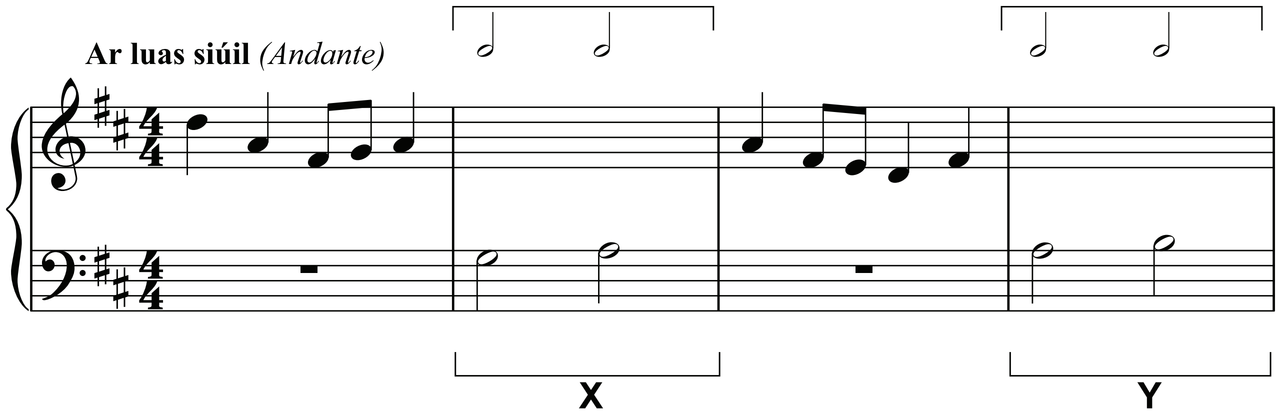

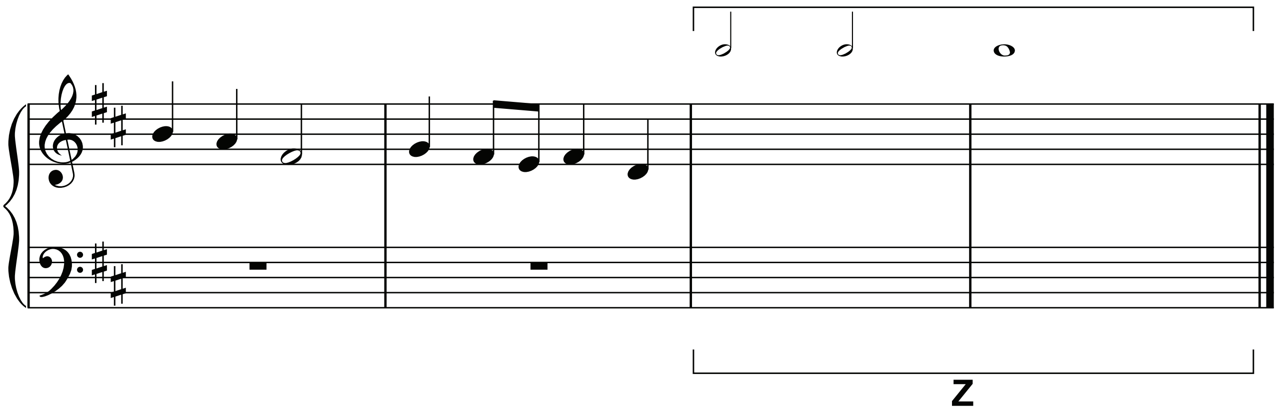

❐ Cuir isteach páirteanna le haghaidh trí ghuth ag X agus ag Y, agus le haghaidh cheithre ghuth ag Z, chun iad seo a leanas a dhéanamh:

1	Ag X, dúnadh neamhfhoirfe (leathdhúnadh) (IV – V)	(12)
2	Ag Y, dúnadh briste (V–vi)	(12)
3	Ag Z, dúnadh foirfe (lándúnadh) agus a réamhchorda (ii – V – I)	(21)

nó

C CORDAÍ TACA

❐ Déan staidéar ar an bhfonn seo a leanas. Tá sé i mórghléas D.
Tá sé i gceist go mbeidh tionlacan cordúil ag gabháil leis.

The Town I Loved So Well

Phil Coulter

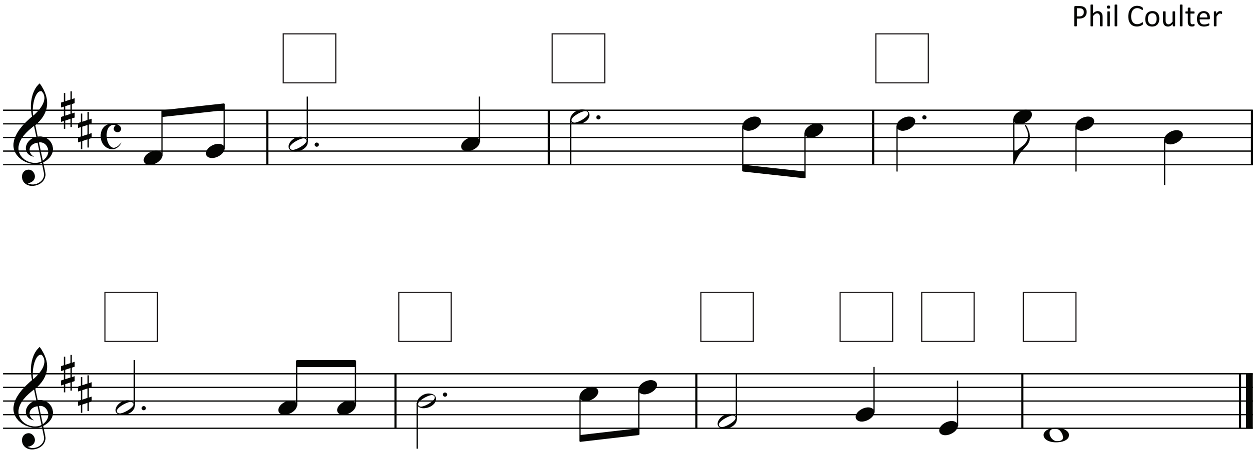

❐ Anois líon isteach na naoi mbosca mar seo a leanas:

1	Roghnaigh siombail oiriúnach mar chorda taca i ngach bosca.	(5X9 = 45)
2	Ná bain úsáid as uimhreacha Rómhánacha (mar shampla, I, ii, IV, etc)	
3	Ná bíodh an tsiombail chéanna ann dhá uair as a chéile.	

roimhe	lch.	iom. reatha

Ceist 9	SAORCHUMADÓIREACHT	100 marc

NB: Ní bhaineann an cheist seo ach le hiarrthóirí nach roghnaíonn Ceist 6 ná Ceist 7 ná Ceist 8.

❒ Freagair A **nó** B.

A
1 Cuir buncheol de do chuid féin le **ceann amháin** de na véarsaí (i) nó (ii) nó (iii) thíos.
2 Scríobh do ghuth(anna) agus d'uirlis(í) tionlacain de do rogha féin.
3 Ainmnigh an guth / na guthanna agus an uirlis / na huirlisí sin ar an scór. (100)

nó

B
1 Cum dréacht gairid a léireoidh mothú ceann **amháin** de na véarsaí thíos.
2 Ainmnigh an uirlis / na huirlisí a roghnaíonn tú ar an scór. (100)

(i) **Life's Scars**
They say the world is round, and yet
I often think it square,
So many little hurts we get
From corners here and there.
Ella Wheeler Wilcox

(ii) **The Crocodile**
How doth the little crocodile
Improve his shining tail,
And pour the waters of the Nile
On every golden scale!
How cheerfully he seems to grin!
How neatly spreads his claws,
And welcomes little fishes in,
With gently smiling jaws!
Lewis Carroll

(iii) **Ceol na Tuaithe**
Is binn é ceol na tuaithe tráthnóna gréine fómhair:
Ceiliúr caoin ag éanlaith, is srutháin ag déanamh ceoil,
Lag-chrónán na gaoithe ag bogadh na mbilleog:
Is binn é ceol na tuaithe tráthnóna gréine fómhair.

roimhe	lch.	iom. reatha

III—STAIDÉAR GINEARÁLTA

Ceist 10 **20 marc**

Ceol ó lá go lá, ceol ealaíne nua-aimseartha, ceol eitneach (seachas ceol Gaelach), ceol na meánaoise agus an renaissance nó ceol i dtraidisiún an phobail

- ❒ Freagair A, B agus C.
- ❒ Ná hainmnigh sa chuid seo na hamhráin dualgais, ná píosaí as do shaothair dhualgais ná an ceol Gaelach.

A Ainmnigh do staidéar ginearálta. _

B Liostaigh **dhá** phíosa ceoil as do staidéar ginearálta.
Ainmnigh an cumadóir nó an t-oirfideach i ngach cás.

(i) Píosa 1: _

Cumadóir nó oirfideach: _

(ii) Píosa 2: _

Cumadóir nó oirfideach: _ (8)

C Scríobh cuntas ar do staidéar ginearálta. Bíodh cur síos ar roinnt gnéithe ceoil san áireamh i do chuntas agat.

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

roimhe	lch.	iom. reatha

(12)

roimhe	lch.	iom. reatha

Sracobair

roimhe	lch.	iom. reatha

Sracobair

roimhe	lch.	iom. reatha

Leathanach Bán